

ארץ זבת

אין זה כי אם "בית אלקים", וזה שער השמים!

חלב ודבש

וכן נענשו דור המדבר בענין המרגלים שלא האמינו מה שאמר להם הש"ת שהיתה ארץ זבת חלב ודבש, וכן ממה שאמרו (חגיגה י"ג) במופלא ממך אל תדרוש במוכסה ממך אל תחקור וכו', נראה שאין לאדם לחקור בכמו אלו הענינים שהם עמוקים ומכוסים, וכמו שאמרו במשנה (שם י"א) אין דורשין וכו' וכל המסתכל בד' דברים ראוי לו כאילו לא בא לעולם מזה למעלה מזה למטה וגו' וכל שלא חס על כבוד קונו וכו'. (בית אלקים להמב"ט, שער היסודות פרק א')

**ב"ה – מדור "טוב הארץ" ח"א – גליון 167 – י"ט אלול תשס"ד לפ"ק
ז"ל בקביעות ע"י: "אודת העולמי הכללי למען ישוב ארץ ישראל" – עיה"ק ירושלים תובב"א**

גליון יומי לחיזוק והתעוררות למצות ישוב ארץ ישראל להחזיר עמדת מצות ישוב א"י ליושנה, להחזרת כל אחב"י לארצינו הקדושה, ועי"ז נזכה בקרוב לביאת משיח צדקינו בב"א אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ זבת חלב ודבש

ספר התודעה - פרק שלשה עשר:

הואיל וט"ו בשבט מזכירנו בשבח הארץ, לכן ראוי להזכיר ביום זה מדברי חכמים שהפליגו לדבר בשבח ארץ ישראל ומעלותיה:

קודמת לכל ומשובחת מכל – 'וכן אתה מוצא בדרכי המקום שכל מי שהוא חביב, הוא קודם את חברו: התורה לפי שהיא חביבה מכל – נבראת קודם לכל וכו'; ארץ ישראל שהיא חביבה מכל – נבראת קודם לכל, שנאמר (משלי ח): עד לא עשה ארץ וחוצות – וראש עפרות תבל; 'ארץ' – אלו שאר ארצות, 'וחוצות' – אלו מדברות, 'וראש עפרות תבל' – זו ארץ ישראל וכו':

למה נקראת תבל? שהיא מתובלת בכל; שכל שאר הארצות – יש בזו מה שאין בזו, ויש בזו מה שאין בזו, אבל ארץ ישראל – אינה חסרה כלום, שנאמר (דברים ח): ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם, לא תחסר כל בה. (ספרי עקב לז):

ארץ בחירה לעם הנבחר – 'זאת הארץ אשר תפל לכם בנחלה (במדבר לד) – אמר הקדוש ברוך הוא: הארץ שלי, שנאמר (תהלים כד): לה' הארץ וגו'. וישראל שלי הם שנאמר (ויקרא כה): כי לי בני ישראל עבדים, מוטב שאנחיל ארצי לעבדי, שלי לשלי'. (מדרש רבה פ' מסעי):

ישראל בחירים וארצם בחירה, שנאמר: כי בחר ה' בציון אוה למושב לו (תהלים קלב). ארץ זבת חלב ודבש (שמות ג), ארץ נחלי מים עינת ותהמת יצאים בבקעה ובהר, ארץ חטה ושערה וגפן וגו', לא תחסר כל בה, ארץ אשר אבניה ברזל, ומהרריה תחצב נחשת (דברים ח) ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים, ארץ אשר ה' אלקיך דרש אתה תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה (שם יא) – משל למלך שיש לו בן אחד שהוא חביב עליו מכל בניו, וכרם אחד שהוא משובח מכל שאר כרמיו, אמר: נותן אני את הכרם המשובח לבן המשובח. כך ישראל נבחרים מכל האומות וארץ ישראל נבחרת מכל הארצות, יבואו בחירים וינחלו נחלה בחירה. (ילקוט הראובני, עקב):

שלא ככל הארצות, הארץ הזו. כל הארצות, פעמים משביעות את יושביהן ופעמים אינן משביעות, אבל אינן יוצאות מדרך הטבע לעולם; הארץ הזו אינה כן, אלא פעמים שהיא מבורכת ופעמים שהיא מקוללת – והכל שלא כדרך הטבע. בזמן שהיא מבורכת אפילו זורעין מעט, הברכה בה מרובה; אוכלין מעט והאוכל מתברך במעיים. ובזמן שאינה מבורכת אין שום דבר בעולם מועיל לפתוח אוצרותיה – שלא כדרך הטבע. שכן לא בעבודה וביגיעת מלאכה בלבד הדבר תלוי אלא – את הברכה, אשר תשמעו אל מצות ה' אלקיכם וגו' והקללה, אם לא תשמעו וגו'. (שם):

שממה שיש בה ברכה – והשמתי אני את הארץ (ויקרא כו) – זו מידה טובה, שלא יהו ישראל אומרים: הואיל וגלינו מארצנו, עכשו האויבים באים ומוצאים עליה נחת רוח, שנאמר: ושממו עליה איביכם הישבים בה (שם) – אף האויבים הבאים אחרי כן לא ימצאו עליה נחת רוח. (ספרא בחוקותי ו):

בא וראה, אף על פי שהארץ עדין בקללתה, עדין לא פקד ה' את ארצו פקידה מלאה, והנה זה אלפים בשנים אשר שקדו עליה אויביה להחריבה ולהרבות שממותיה – אפילו עתה כמה מתוקים פרותיה וכמה יפה נופה ומה נעים אוירה! קל וחומר לימים הראשונים שלפני הקללה, וקל וחומר בן בנו של קל וחומר לאחרית הימים, לעת פקידה שלמה במהרה בימינו, אשר תאיר הארץ את פניה וברכתה אל

כל בניה שביה – מה רב ההוד וההדר, היפעה והתפארת השמורים לארץ הזאת לעת קץ. כי על כן ארץ בחירה היתה הארץ הזאת, וארץ בחירה היא תשאר לעולם, ארץ זבת חלב ודבש:

פרות ארץ ישראל מבשרים הקץ – 'ואמר ר' אבא, אין לך קץ מגולה מזה, שנאמר (יחזקאל לו):

ואתם הרי ישראל, ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל, כי קרבו לבוא. (רש"י): כשתתן ארץ ישראל פריה בעין יפה – אז יקרב הקץ, ואין לך קץ מגולה יותר. (סנהדרין צח.):

בימיה הראשונים – 'והארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת (דברים יא) – או בגנות ארץ ישראל הוא מדבר שמזכיר בה הרים? תלמוד לומר 'ובקעות', מה בקעות לשבח (שהארץ מישור ונוחה לזריעה) אף ההרים לשבח. ועוד, שנותנת טעם (מיוחד) בהר, טעם (מיוחד) בבקעה – שפרות ההר קלים ופרות הבקעה שמנים:

רבי שמעון בן יוחאי אומר: שתים עשרה ארצות נתנו, כנגד שנים עשר שבטי ישראל ולא שוו טעם פרות שבט זה לטעם פרות שבט זה. (ספרי עקב):

וטבל בשמן רגלו (דברים לג) – מלמד שארצו של אשר מושכת שמן כמעין. מעשה שנצרכו אנשי לודקיא לשמן. מנו להם פולמרכוס (מפקח) אחד, אמרו לו: לך וקח לנו שמן במאה ריבוא. הלך לירושלים. אמר להם: שמן במאה ריבוא אני צריך. אמרו לו: לך לצור. הלך לצור. אמר להם: שמן במאה ריבוא אני צריך. אמרו לו: לך לגוש חלב. הלך לו לגוש חלב. אמר להם: שמן במאה ריבוא אני צריך. אמרו לו לך אצל פלוני. הלך לביתו ולא מצאו. אמרו לו:

הרי בשדה. הלך ומצאו שהיה עוזק תחת זיתיו. אמר לו: שמן במאה ריבוא אני צריך. אמר לו:

המתן לי עד שאגמור את הזית. משגמר את זיתיו הפשיל כליו לאחוריו והיה מסקל ובא בדרך. אמר פולמרכוס: אפשר שיש לזה במאה ריבוא שמן? דומה שצחקו בי היהודים. כיון שהגיע לביתו הוציאה לו שפחתו קומקמום של חמין ורחץ בו ידיו ורגליו; הוציאה לו ספל של זהב מלא שמן וטבל בו ידיו ורגליו, לקים מה שנאמר וטבל בשמן רגלו. נתן לפניו לחם ואכל ושתה. לאחר שאכל ושתה עמד ומדד לו שמן במאה ריבוא. אמר לו רצונך שוב? אמר לו: אין לי מעות. אמר לו טול ואני אבוא עמך ואטול את מעותי. עמד ומדד לו שמן בשמונה עשרה ריבוא:

אמרו: לא הניח אותו אדם לא חמור ולא גמל בארץ ישראל שלא משכו עמו. הכירו אנשי לודקיא וקדמו לפניו שלשה מילין וקלסו לפניו קילוס גדול. אמר להם: לא תקלסו קילוס זה אלא לאדם זה שהכל שלו. ולא עוד, אלא שאני חייב לו שמונה עשרה ריבוא! לקים מה שנאמר: יש מתעשר – ואין כל, מתרושש – והון רב (משלי יג):

(כלומר, אחד מראה עצמו עשיר והוא בעל חוב – זה פולמרכוס. ואחד מראה עצמו עני והוא עשיר מופלג – זה איש גוש חלב). (מנחות פה: ספרי – ברכה):
זבת חלב ודבש:

רמי בר יחזקאל נודמן לבני ברק, ראה עזים שרעו תחת התאנה. נטף הדבש מן התאנה והחלב נגר מן העזים ונתערבבו זה בזה, אמר: הרי זבת חלב ודבש. (כתובות קיא:):

אמר ר' יעקב בן דוסתאי: מלוד לאונו – שלשה מילין. פעם אחת קדמתי בנשף (קודם שהאיר היום) והלכתי עד קרסולי בדבש של תאנים. (שם):

רבי אמר לר' פרידא: אין אתה מראה לי את האשכולות שבכרמך? אמר לו: כן. יצא להראות לו, הביט מרחוק וראה כעין שור בין הגפנים. אמר לו: אין השור הזה מחבל את הכרם? אמר לו: השור הזה שאתה רואה – אשכול הוא. (ירושלמי פאה ז,ג):

מעשה באחד שהיתה לו שורה של תאנים ובא ומצא גדר של דבש מקיף אותם.
(שם):

מעשה בשועל שבא וקינן בראשה של לפת. (שם):

מעשה בשיחין (שם מקום), בקלח אחד של חרדל שהיו בו שלשה בדין (ענפים),
ונפשח (התבקע) אחד מהן, וסככו בו סוכת היוצרים, ומצאו בו שלשה קבין של
חרדל. (שם):

אמר רבי שמעון בן חלפתא: היה מעשה שאמר ר' יהודה לבנו בסיכנין: עלה והבא
לנו גרוגרות מן החביות. עלה והושיט ידו ומצאו של דבש. אמר לו: אבא, של דבש
היא! אמר לו: השקע ירך – ואת מעלה גרוגרות. (שם):

מעשה שאמר רבי יוסי לבנו בצפורין: עלה והבא לנו גרוגרות מן העליה. עלה
ומצא את העליה צף עליה דבש. (שם):

אמר רב חסדא: מאי דכתיב (ירמיה ג) ואתן לך ארץ חמדה נחלת צבי, למה ארץ
ישראל נמשלה לצבי? לומר לך: מה צבי זה אין עורו מחזיק בשרו, אף ארץ ישראל
אינה מחזקת פרותיה. (כתובות קיב):

מה צבי זה אין עורו מחזיק את בשרו, אף ארץ ישראל בזמן שיושבין עליה –
רווחא, ובזמן שאין יושבין עליה – גמדא. (גטין נז):

לעת קץ:

עתידה ירושלים להיות כארץ ישראל, וארץ ישראל ככל העולם כולו. (פסיקתא
רבתי פ"א)... דבר אחר: כי ירחיב ה' אלקיך (דברים יב) – אפשר שהקדוש ברוך הוא
מרחיב את ארץ ישראל? אמר רבי יצחק: המגילה הזאת אין אדם יודע כמה ארכה
וכמה רחבה, כשהיא נפתחת – היא מודעת כמה היא. כך ארץ ישראל כל רובה
הרים וגבעות, מניין? שנאמר (דברים יא): והארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה
ארץ הרים ובקעת וגו', כשישרה אותה הקדוש ברוך הוא, מניין? שנאמר (ישעיה מ):

כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו והיה העקב למישור והרכסים לבקעה. – אותה
שעה היא מודעת מה היא. (דברים רבה ד):

עתידה חטה שתתמר כדקל ועולה בראש הרים וגו'. (כתובות קיא):

ואספת דגנך ותירשך וכו' – שתהא ארץ ישראל מלאה דגן ותירוש ויצהר, וכל
הארצות דובאות למלאות אותה כסף וזהב. (ספרי עקב נא)... מנין אתה אומר שכל
ספינות שאובדות בים הגדול וכל כלי חמדה שבים הגדול, מקיאים לימה של יפו
שגנוז לצדיקים לעתיד לבוא? תלמוד לומר (דברים לג): כי שפע ימים יינקו ושפני
טמוני חול. (ספרי ברכה שנד):

נודה לך ה' אלקינו על ארץ חמדה טובה ורחבה

שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה